

Verslag van de 1e Zoomstroom bijeenkomst op 14 november 2011

Om 19.45 uur hebben zich ruim 40 belangstellenden gemeld in het Celeanum, om op de hoogte te worden gebracht van mogelijkheden om tot duurzaam energieverbruik in onze buurt te komen. Een aantal "deskundigen" zullen deze avond enige uitleg geven over mogelijkheden en initiatieven elders in het land.

Marco de Vries opent de avond. Hij heet ieder hartelijk welkom in de functie van gastheer namens het Celeanum. Vanuit zijn opleiding: natuurkunde en wiskunde is hij betrokken geraakt bij het buurtproject en zeer geïnteresseerd. Binnen het Celeanum is erg veel belangstelling voor dit project, in de 1e plaats, omdat de school een enorme energiebehoefte heeft (afgelopen jaar rond de 150.000 kWh): alles wat helpt om die kosten te verminderen is meegenomen. Verder is er ook veel belangstelling voor nieuwe technieken. De mogelijkheid om dit voor leerlingen inzichtelijk te maken is interessant. Het Celeanum zal daarom graag het initiatief Zoomstroom faciliteren (kopiëren, lokalen ter beschikking stellen, meedenken).

Kees Kloosterman vertelt iets over de totstandkoming van "Zoomstroom".

- Via de ideeënmakelaar uitgenodigd voor een bijeenkomst van Buurtenergie Zwolle, gingen drie buurmannen op een middag naar de Nooterhof en hoorden daar van andere initiatieven, o.a. in Stadshagen en in Berkum. Thuis gekomen keken zij naar het Celeanum en zagen daar in de toekomst allemaal zonnepanelen op verschijnen en dachten dat dit een buurtinitiatief zou kunnen worden. Bij een eerste contact met dhr. De Vries, werd het idee steeds aantrekkelijker en dat resulteerde in deze avond.

We kijken daarna naar een **video**, die gemaakt is door **Fridtjof Meerlo**. Het geeft inzicht in de bevolkingsopbouw in de Aa-landen, wat betreft gezinnen, het percentage koopwoningen en de mogelijkheden van het Celeanum. Via de website Zoomstroom.nl komt deze ter beschikking van een geïnteresseerden.

Vervolgens krijgen we wat grafieken te zien waarin het gemiddelde energieverbruik van de Zoom wordt vergeleken met het gasverbruik van Zoom 32, waar een zonneboiler op het dak ligt. De gemiddelde besparing is 250 tot 300 m³ gasverbruik. De besparing is ook afhankelijk van de gezinssamenstelling, maar daar komen we later op terug. De grafiek van het gemiddelde energieverbruik wat elektriciteit betreft, geeft aan dat op Zoom 13, waar acht zonnepanelen op het dak liggen, belangrijk is gedaald. De panelen leveren ca 1500 kWh op jaarbasis.

Jurgen van der Heide, projectleider Buurtenergie Zwolle vertelt over zijn ervaringen.

Twee jaar geleden is in Amersfoort een project gestart: Duurzaam Soesterkwartier. Momenteel is er in Castricum een dergelijk project aan de gang, waar Jurgen privé bij betrokken is.

Hij heeft een aantal nuttige tips om zo iets op te starten:

- Zoek 5 tot 7 sleutel figuren, die een werkgroep kunnen vormen.
- Zorg dat er daarom heen voldoende steun vanuit de wijk komt, een harde kern
- Vanuit de basiswerkgroep kunnen diverse units gemaakt worden, die afzonderlijk dingen uitzoeken en implementeren: gezamenlijke acties m.b.t. isolatie, inkoop etc.

Iedere wijk heeft zijn eigen sfeer en interesses / speerpunten. Inmiddels zijn er zo'n 40 energiebedrijfjes in het land, Energie Decentraal daarvan het netwerk.

Vervolgens komt **Charles Nauta** aan het woord. Hij is een van de initiatiefnemers van de werkgroep Duurzaam Stadshagen en ook vertegenwoordigd in Duurzaam Zwolle, een van de vier mensen, die ondersteuning bieden aan duurzame initiatieven.

In Stadshagen is gekeken naar een gezamenlijke inkoop van zonneboilers. Het is erg afhankelijk van de gezinssamenstelling of dit lonend is: de zonneboiler voorziet in 50% van de behoefte aan gas met betrekking tot warm water. Warm water vraagt ongeveer 40 tot 50% van de totale gasbehoefte. Bij twee personen in een huis, levert het niet genoeg op, gezien de investering.

Zonneboilers werken wel op daglicht, dus ook als het niet zonnig is wordt het water verwarmd.

Ook zonnepanelen was een issue in Stadshagen. Het goed renderen van PV-panelen hangt sterk samen met de ligging van het dak ten opzichte van de zon: Op het westen en noorden is er weinig opbrengst. Ook de dakhelling is belangrijk: 36% is optimaal. Als je een plat dak hebt, moet er een staalconstructie komen om deze helling te creëren. Je hebt dan ook meer ruimte nodig, i.v.m. schaduw. Het is namelijk van belang dat er geen schaduw op de panelen valt, want als een paneelstuk niet meedoet, is het rendement aanmerkelijk lager. Drie tot twintig panelen leveren tussen de 500 en 3900 kWh op. De prijzen zijn momenteel erg aan het dalen, in het afgelopen jaar met maar liefst 40%. Die daling zet zich nog voort. De terugverdientijd is ongeveer 12 jaar. Deze prijzen kunnen beïnvloed worden door eventuele subsidies en collectieve inkoop. De provinciale subsidies zijn inmiddels voor 2012 afgeschaft, ook gemeentelijke subsidies zijn alleen voor isolatie beschikbaar, niet voor collectoren. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen, is het zeer wel mogelijk dat er in de toekomst toch weer subsidies komen.

Nog een laatste opmerking: Let goed op als je in zee gaat met goedkope aanbieders van zonnepanelen, de terugverdientijd wordt vaak optimaal voorgespiegeld, offertes vallen duurder uit dan in de advertentie is aangekondigd en weet goed wat je koopt!

Als je als buurt iets gezamenlijk wil doen, loop je tegen een aantal dingen op:

- Het technische stuk (kabels, draden, omvormer, meter) is dan gescheiden. Als je zelf je paneel op je dak hebt, heb je het zelf in huis en heb je zelf de controle.
- Als er meer aansluitingen zijn, is het ingewikkelder om je kosten te berekenen.
- De rechtsvorm is lastig: Wie is bijvoorbeeld eigenaar van de installatie op de school en wie is aansprakelijk.
- De BTW moet je bij teruglevering berekenen en hoe sla je dat hoofdelijk om?
- Wie krijgt of betaalt het salderings*-overschot of tekort?

*Saldering is de verrekening van opgewekte energie en afgenomen energie.

Er zijn wat mogelijkheden m.b.t. de financiering:

Er is een subsidie voor maatwerk advies: Je laat naar je woning kijken door een inspecteur, krijgt een advies voor maatregelen m.b.t. energiebesparing en als je een maatregel uitvoert krijg je het bedrag van het advies terug. Kan interessant zijn om ook dat collectief te doen: veel daken en vloeren in onze wijk zijn nog niet geïsoleerd.

De gemeente geeft subsidies voor het isoleren van huizen.

De provincie is gestopt met subsidies, maar praat wel over het verstrekken van een groene lening, dus tegen een laag rentepercentage geld lenen om zonnecollectoren e.d. aan te schaffen.

Er is ook sprake van het verlagen van het BTW tarief.

Allemaal dingen om nauwlettend te volgen dus.

Na de pauze is er een paneldiscussie en de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Aan de aanwezigen wordt een papier uitgedeeld, waarop men kan aangeven of men op de hoogte wil blijven van het initiatief, of zelfs actief mee wil doen.

De eerste vraag gaat over de TVT (terugverdientijd). Wat de verkoper aanbiedt, is vaak uitgaande van de optimale situatie m.b.t. de dakhelling, stand van de zon etc. Je hebt een persoonlijk advies nodig van een energieadviseur, ook aantrekkelijk om collectief te regelen.

Op de vraag of bomen in de buurt van invloed zijn, is het antwoord: ja, als er daardoor schaduw op je dak valt, heeft dat veel invloed. (Jammer van de hoge bomen in het park!)

Wat kan het Celeanum voor dit initiatief doen?

Juridisch is de gemeente Zwolle eigenaar van het pand, het Celeanum is gebruiker. De rechtspositie is dus lastig. De combinatie school en buurt is ideaal, het dak oppervlak van het Celeanum bedraagt 1000 m², daar kunnen heel wat panelen op. Het Celeanum wil graag meedenken. Overigens heeft de gemeente Zwolle uitgesproken, dat alle gemeentelijke gebouwen in hun eigen energiebehoefte zouden moeten kunnen voorzien...

Het initiatief heet Zoomstroom, maar hoeveel adressen uit de Zoom zijn dan vertegenwoordigd?

De naam Zoomstroom is zeker niet heilig, er zijn 250 uitnodigingen uitgedeeld, in de wijk naar het Aabad toe en aan de overkant van de Waallaan: Boorn, Brekken, Potmarge.

Vanuit de Zoom zijn 16 adressen aanwezig en daarnaast willen 7 huishoudens betrokken blijven.

Krijg je net zoveel voor je opgewekte stroom, die je teruglevert aan het net, als wat je moet betalen?

Dat hangt heel erg af van de energiemaatschappij. In de zaal is iemand, die het heel goed heeft geregeld: hij krijgt meer terug dan dat het hem zou kosten. Deze energiemaatschappij heeft dus veel belang bij zijn stroom: veel groene-energievragers. Het kan dus de moeite lonen collectief naar de beste maatschappij te zoeken. Daar wordt je TVT ook korter van.

Misschien ten overvloede: De rekening van je elektriciteitsmaatschappij bestaat uit twee delen:

1: de kosten per kWh, zeg maar je stroom (leveringskosten)

2: Transportkosten, energiebelasting, kosten van het netwerk, wat vroeger vastrecht heette. Deze kosten bedragen 2x de kilowattuurprijs en zijn niet veranderbaar, moeten dus ook betaald worden als je je eigen stroom opwekt. Je kunt wel de BTW en de energiebelasting terugkrijgen.

Op de vraag hoelang de twee initiators dit gaan volhouden, is het antwoord simpel:

Als we het met zijn tweeën moeten blijven doen, is het snel klaar, maar komt er respons vanuit de buurt, dan kunnen we het jaren volhouden. Wel is het zaak te beginnen met snel realiseerbare doelen, en om dat vervolgens uit te werken tot merkbare resultaten.

Kan iemand die niet in deze buurt woont ook meedoen?

Ja, dat zal in het geval van een gezamenlijke inkoop en aanschaf van materialen geen probleem zijn, mits het binnen Zwolle is. Voor de subsidie van Duurzaam Stadshagen gold een cirkel met een straal van 6 kilometer.

Aan het eind van deze avond gekomen, benadrukt Kees Kloosterman nogmaals, dat hij hoopt op veel respons en een vruchtbare samenwerking.

Notulist: Greet Kloosterman.